

مانور نظامی روسیه در کریمه و مرز جنوبی آغاز شد

تحریم شخص پوتین در دستور کار

گروه جهان: در اوج تنش درباره بحران اوکراین، روسیه مانور نظامی جدیدی را برای آزمایش توان رزمی خود آغاز کرد. در این رزمایش که در نزدیکی مرزهای اوکراین انجام می‌گیرد، شش هزار سرباز و ۶۰ هواپیمای جنگی شرکت می‌کنند. روزنامه «لوموند»...

صفحه ۸

سال نوزدهم • شماره ۴۲۰۶ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

واکنش قالیباف به اظهارات نماینده مهریز و بافق:

هنوز قراردادی بسته نشده

گروه سیاست: محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در واکنش به سخنان نماینده مهریز و بافق که مدتی پیش گفته بود: وقتی مردم از ما سؤال می‌کنند که این چه نوع قراردادی است و متن آن چیست؟ پاسخی برای مردم نداریم. عنوان کرد: هنوز قراردادی...

صفحه ۲

پنجشنبه ۷ بهمن ۱۴۰۰ • ۲۴ جمادی الثانی ۱۴۴۳ • ۲۷ ژانویه ۲۰۲۲

سرمقاله

خط بطلان

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

ریاست جمهوری محترم در دستور پنج‌گانه‌ای به بانک‌ها، مسواری را متذکر شده‌اند. این دستورات در برخی رسانه‌ها به‌عنوان دستوراتی در جهت رفاه و منفعت مردم خوانده شده است. البته مفاد دستورات نیز حاکی از نگاه مساعد به مردم، یعنی وام‌گیرندگان که امروز گیرندگان تسهیلات مالی خوانده می‌شوند و نیز رعایت غبطه بانک‌ها و مؤسسات تولیدی بود. می‌خواهیم در این خصوص قدری تأمل کنیم که مردمی که با بانک‌ها مواجه‌اند، چه کسانی هستند. مردم در رویارویی با بانک‌ها دو گروه هستند؛ گروه سپرده‌گذار جاری و مدت‌دار و گروه گیرندگان تسهیلات مالی که ما در اینجا آنها را عرفاً وام‌گیرندگان ذکر می‌کنیم. حال به نظر می‌رسد که جز شرایط اجرایی کار درباره هر کدام که باید از سوی بانک به مورد اجرا گذاشته شود و در این مورد رضایت وام‌گیرندگان و سپرده‌گذاران مشترک و منوط به عملکرد بانک است، در اصل موضوع یعنی بهره‌برداری از پول دو گروه، این مردم کاملاً در تضاد با یکدیگر هستند. سپرده‌گذاران طالب سود بیشتر هستند و امروزه با تورم ۴۰ تا ۵۰ درصد، به‌هیچ‌وجه با سود ۱۵ تا ۲۰ درصد راضی نیستند و وام‌گیرندگان نیز از بهره، سود تسهیلات ۱۵ تا ۲۰ درصد رضایت ندارند و بانک هم نمی‌تواند کمتر از سودی که به سپرده‌گذاران می‌دهد از وام‌گیرندگان دریافت کند؛ بنابراین سپرده‌گذاران سود بیشتری می‌خواهند و وام‌گیرندگان مایل هستند بهره کمتری به بانک‌ها بدهند و چنین است که رضایت یک گروه از مردم در جهت عدم رضایت گروهی دیگر است. البته جا دارد مسئولان بانکی نسبت به موارد پنج‌گانه ذکرشده اظهار نظر کرده و روش ایجاد تسهیلات اجرایی به نفع مردم را بررسی و عملی کرده و به مردم اعلام کنند. ازجمله موضوع عدم اخذ وثیقه و اتکا به اعتبار افراد که ممکن است بسیار فسادآفرین باشد و صرف سفارش افراد وزین و مطرح جامعه، وام‌های متعدد بدون وثیقه داده شود و بهانه‌ای شود برای هدررفت اموال مردم که در اختیار بانک‌ها قرار دارد؛ هرچند ظاهراً این امر به بازنگری در نظامات و مقررات بانکی موکول شده است. البته بانکداری در کشورمان شکل عجیبی به خود گرفته و همه مردم و علمای مذهبی و مقامات اداری و حتی مدیران و کارکنان بانک‌ها از این نوع بانکداری رضایت ندارند. واقعا وقتی پدیده‌ای مورد انتقاد همه آحاد جامعه است، چگونه می‌تواند به حیات خود ادامه دهد؟ اگر نیک ببینیم، پدیده بانک، پدیده‌ای جدید در فرهنگ اقتصادی سه قرن اخیر است و در صدر اسلام به‌هیچ‌وجه مطرح نبوده و آنچه به نام قرض الحسنه وجود داشته، پدیده‌ای کالایی بوده که کالا اعم از گندم یا جو و سکه رایج را (که آن هم مکیل یا موزون نبوده) افراد به‌صورت قرض به یکدیگر می‌داده‌اند و اگر کسی زیاده بر آن را طالب بوده، رباخواری بر عمل او اطلاق می‌شده است؛ درحالی‌که پدیده بانک همراه با پول مجازی شکل گرفته و نه کالای مکیل یا موزون. حال ما، به قول مرحوم عسکراولادی که می‌گفت برخی می‌خواهند همه چیز را اسلام‌مالی کنند، بانک غربی را اسلام‌مالی کرده‌ایم؛ یعنی یک نظام پایه‌گذاری‌شده بر مبنای وام‌دهی و تعیین سود پول را به نظام عقود اسلامی مزارعه و مسافات و مشارکت مدنی تبدیل و با تعیین حداقل سود تضمین‌شده عملیاتی مطابق بانک‌های غربی اما به نام عملیات اسلامی و نیز بسیار پیچیده و صعب برای مردم، به دست کارکنان بانک‌ها انجام دهیم و متقاضیان دده‌ها برگ و سند را بدون آنکه بتوانند بخوانند و درک کنند، امضا کنند و خواهان تسهیلات مالی باشند.

ادامه در صفحه ۴

بهارستانی‌ها در گفت‌وگو با «شرق» از تمایل خود برای تعامل با همه دنیا می‌گویند

مجلس حامی مذاکره مستقیم با آمریکا؟

پس از حرف‌های امیر عبداللهیان شکل گرفت موج ضد مذاکره مستقیم در جریان «انقلابی»

صفحه‌های ۲ و ۳

عکس: مهران ریاضی‌بازار

یادداشت

بیژن و منیژه (۸)

مهدی افشار • پژوهشگر

نجات فرزند ایران‌زمین آید که بیژن پیوسته می‌گوید تنها کسی که او را توان نجات پسران ویسه از زنده بر دارشدن نجات یافت و در جاهی محبوس گردید؛ منیژه، دخت افراسیاب برهنه‌موی و برهنه‌روی، بی بای‌افزار و رانده‌شده از کاخ خویش به کیفر عشقی لطیف، در نجات بیژن در جوش‌و‌خروش بود و چون آگاه شد کاروانی از بازارگانان ایرانی به توران آمده‌اند به بازارگانی، ناگاه از اینکه بداند کاروان‌سالار آنان رستم است، زاری‌کان از او یاری خواست تا هم‌میهن خویش را نجات بخشد. رستم چون زاری او را بدید، از بیم آن که مباد آن دختر دامی باشد، از سوی پیران ویسه، او را از خود برند و سپس به دلجویی با او سخن گفت و از آن همه زاری پیرسید و پاسخ شنید: منیژه بدو گفت کر کار من/ چه پرسی ز بد بخت و تیمار من/کر آن چاه سر با دلی پر درد/ دودیدم به نезд تو ای رادمرد/ زدی بانگ بر من چو جنگاوران/ نترسیدی از داور داوران/منیژه منم دخت افراسیاب/ برهنه ندیده رخم آفتاب/ کنون دیده پرخون و دل پر ز درد/ از این در بدان در دوان گرد گرد و افروزد، «برای سیرکردن شکم معشوق خویش، نان و کتنگی گرد آورده، خود و او را سیر نگاه می‌دارم و این روزگار زار من است و از این زارتر ممکن نمی‌شود. بیژن، محبوب من در ژرف چاه به غل‌وزنجیر کشیده شده و از خدا مرگ می‌جوید. اکنون آمده‌ام تا تو را گویم اگر بر ایران گذرت افتاد و با گودرز و کیو رویاروی شدی، آنان را بگوی که فرزندان این‌گونه در بند گرفتار شده، باشد که خسرو، شهریار ایران‌زمین، از رستم نیو بخواهد به

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

پیام‌های متناقض در معماری برخی ادارات انقلابی

فرشید سامانپور

خیابان طالقانی تهران مدتی است شاهد ساختمانی جدید با هیبت ساختمان‌های اداری مدرن با جزئیات و فنون معماری متجدد و احتمالاً پرهزینه شده است که در نگاه نخست به نظر می‌رسد از ادارات وزارت نفت یا بانک‌های خصوصی باشد. ولی تابلویی غافلگیرکننده به شما خواهد گفت که این مجموعه عظیم، ساختمان جدید «بنیاد شهید و امور ایثارگران» است. برخی رسانه‌ها پیش‌تر به صرف هزینه‌های سنگین برای ساخت چنین بنایی با این سطح و ارتفاع، با توجه به اولویت‌های مهمی که این بنیاد دارد، انتقاد کرده بودند (پایگاه خبری و تحلیلی انصاف، ۸ مهر ۱۳۹۹). این نقد موضوع مستقیم این یادداشت نیست. قصد ما ارزیابی معماری این ساختمان به عنوان نشانه‌ای برای بیان ارزش‌های واقعی و میزان سنجیت آن با ارزش‌های اظهارشده و اصول مبنایی یک نهاد انقلابی است. بنا بر برخی نظرات، اصول نظری و زبان شفاهی افراد، بسیاری اوقات تبدیل به ظاهری می‌شود که با خواسته‌ها و اغراض واقعی نهفته در آنها ناسازگار و گاهی متضاد است. از این روست که گاهی با توجه به نشانه‌های آشکار در چهره و حرکات اعضای مخاطب خود می‌فهمیم که ایشان منظوری جز آنچه می‌گویند ندارند. نمونه بارز آن تعارفات روزمره ما با هم است. این تناقض قابل تعمیم به دنیای سیاست و سیاست‌گذاری هم هست. اقدامات واقعی نهادهای سازمان‌ها را می‌توان مشابه زبان چهره و بدن افراد حقیقی تعبیر کرد. از این دیدگاه شیوه معماری و

ادامه در صفحه ۲

حرف اول

از تهران تا مسقط یا محول النظام السلماط!

امیر عربی • چشم‌پزشک

در هفته‌هایی که گذشت واکنش‌ها به بازگشایی یک مرکز درمان بیماری‌های چشم از سوی یک پزشک ایرانی در کشور عمان، هم‌زمان شد با انتشار چند فراز روشن از رابطه تاریک این روزهای بعضی مردم با جامعه پزشکان. از رئیس اسبق دانشگاه علوم پزشکی و استاندار فعلی که پیشنهاد خرید بلیت برای مهاجرت پزشکان را مطرح کرد، تا جامعه‌شناسی که در داغ رسیدن به یکی از کرسی‌های بالادستی، به پزشکان سرکوفت «دست در شکم مردم داشتن» زد و یک «هرزروزی» نصیب‌شان کرد، بلکه اسمش بر سر زبان‌ها می‌افتد و یادش در ذهن مردم برای رویدادهای سال‌های پیش‌رو بماند. از آن عجیب‌تر نویسنده‌ای بود که با استناد به تعرفه‌های جدید پزشکی، به این نتیجه رسید که یک پزشک عمومی ماهی یک خودرو و سالی یک خانه می‌تواند بخرد، که نشان داد از نویسندگی فقط نوشتنش را بلد است؛ اما چرا آن افتاح در عمان باید با این اظهارنظرها و واکنش‌ها در ارتباط باشد؟ شاید واقعا هیچ ارتباطی نداشته باشد و سطور این متن در تلاش برای مرتبط‌کردن دو موضوع بی‌ربط باشد؛ اما خواندنش حداقل برای مرور بعضی خاطرات تاریخ معاصر نظام سلامت خالی از لطف نیست. چند ماهی از انتخاب وزیر بهداشت یکی از دولت‌های قبلی نگذشته بود که کم‌کم نوع جدیدی از رابطه مردم با پزشکان، قدم به مرادوات و مکاتبات و مشاهدات گذاشت.

ادامه در صفحه ۲

شرق

عصر حرکت

«شرق» برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند

برای سال ۱۴۰۱ «شرق» این بار با سررسید «عصر حرکت» میزبان مخاطبان خود خواهد بود تا بر حسب یک سنت چندساله با دقایق یک روزشمار تداوم حضور در کنار مخاطبانش را تجربه کند. این بار اما سررسید «عصر حرکت» با زبان گویایی زندگی ۵۲ نفر از شهروندان ایرانی را بازگو می‌کند که در سده گذشته هر کدام مبنایی برای یک اتفاق و آغازی برای یک دگرگونی بوده‌اند. «شرق» در روزشمار خود برای ۱۴۰۱ سرنوشت آدم‌هایی را بازخوانی می‌کند که مدرن‌شدن ایران در حوزه‌های مختلف ناشی از تلاش آنان برای «زندگی دیگر» بوده است. عصر حرکت را بخوانید؛ تصویری از تلاش آدم‌هایی است که در ساخت تاریخ معاصر این سرزمین نقش ایفا کرده‌اند.

برای سفارش سررسید «شرق» با شماره‌های زیر تماس بگیرید.

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳ - ۰۲۱-۸۸۹۰۳۵۴۸

خورشید

همیشه از **شرق** طلوع می‌کند

شبکه شرق، باشما

@sharghDaily1 | sharghDaily | sharghonline.com

